

hamboorg.city

Μορφές σχολείων στη Γερμανία — Από Grundschule έως Abitur

Περιγραφή των διαφόρων μορφών σχολείων στο γερμανικό εκπαιδευτικό σύστημα: από Grundschule έως Abitur.

Deutsche Begriffe: Schulformen | Grundschule | Gymnasium | Realschule | Hauptschule | Gesamtschule | Abitur

Το γερμανικό εκπαιδευτικό σύστημα — Επισκόπηση

Το γερμανικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι οργανωμένο με **ομοσπονδιακή** δομή — δηλαδή, κάθε μία από τις 16 ομόσπονδες πολιτείες έχει τους δικούς της νόμους εκπαίδευσης. Παρ' όλα αυτά, υπάρχει μια κοινή **βασική δομή** που ισχύει για όλη τη Γερμανία.

Τα επίπεδα εκπαίδευσης

Επίπεδο	Ηλικία	Τάξη	Διάρκεια
Νηπιαγωγείο / Παιδικός σταθμός	0-6 χρόνια	-	Προαιρετικό
Grundschule	6-10 χρόνια	1-4 (Βερολίνο/Βρανδεμβούργο: 1-6)	4 χρόνια
Δευτεροβάθμια σχολική μορφή	10-16/18 χρόνια	5-10/12/13	5-9 χρόνια
Επαγγελματική κατάρτιση / Ανώτατη εκπαίδευση	από 16/18 χρόνια	-	2-5+ χρόνια

Grundschule (Τάξη 1-4)

Όλα τα παιδιά φοιτούν **μαζί** στο Grundschule. Εδώ τίθενται τα **θεμέλια**:

- **Ανάγνωση, γραφή, αριθμητική**
- **Μάθημα κοινωνικών μελετών** (Φύση, κοινωνία, τεχνολογία)
- **Φυσική αγωγή, τέχνη, μουσική**
- **Θρησκεία ή Ηθική**
- **Πρώτη ξένη γλώσσα** (συνήθως Αγγλικά από την τάξη 3)

Βαθμοί

- **Τάξη 1-2:** Στις περισσότερες πολιτείες, δεν υπάρχουν **βαθμοί**, αλλά **γραπτές αξιολογήσεις**
- **Από τάξη 3:** Βαθμοί από 1 (πολύ καλό) έως 6 (ανεπαρκές)

Σύσταση μετάβασης

Στο τέλος του Grundschule (τάξη 4), το σχολείο δίνει μια **σύσταση** για τη δευτεροβάθμια σχολική μορφή:

- **Gymnasium** — για ικανούς μαθητές (βαθμός 1-2)
- **Realschule** — για μαθητές με μέσες επιδόσεις (βαθμός 2-3)
- **Hauptschule / Gesamtschule** — για όλους τους άλλους

Σημαντικό: Στις περισσότερες πολιτείες, η σύσταση **δεν είναι υποχρεωτική** — οι γονείς μπορούν να επιλέξουν ελεύθερα. Στη **Βαυαρία και Βρανδεμβούργο**, είναι υποχρεωτική (με δοκιμαστική διδασκαλία ως εναλλακτική).

Μορφές δευτεροβάθμιας σχολικής εκπαίδευσης

Gymnasium (Τάξη 5-12/13)

Το Gymnasium είναι το **ακαδημαϊκό μονοπάτι** προς το Abitur (Πιστοποίηση ανώτατης εκπαίδευσης):

- **Διάρκεια:** 8 χρόνια (G8) ή 9 χρόνια (G9) — ανάλογα με την πολιτεία
- **Πιστοποίηση: Abitur** (γενική πιστοποίηση ανώτατης εκπαίδευσης) — δίνει το δικαίωμα να σπουδάσει σε οποιοδήποτε πανεπιστήμιο
- **Μαθήματα:** Ευρύ φάσμα επιλογών, από τάξη 6 δεύτερη ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Λατινικά, Ισπανικά)
- **Απαιτήσεις:** Υψηλή δέσμευση στη μάθηση, ανεξάρτητη μάθηση

• **Ανώτερες τάξεις** (Τάξη 11–12/13): Επιλογή **προχωρημένων μαθημάτων** (LK) και **βασικών μαθημάτων** (GK)

Για ποιους; Παιδιά που αγαπούν τη μάθηση, μπορούν να σκεφτούν αφηρημένα και σχεδιάζουν να σπουδάσουν.

Realschule (Τάξη 5–10)

Η Realschule προσφέρει μια **ευρεία γενική παιδεία** με πρακτικές εφαρμογές:

• **Πιστοποίηση: Mittlere Reife** (Πιστοποίηση Realschule / Fachoberschulreife)

• **Μαθήματα:** Παρόμοια με το Gymnasium, αλλά λιγότερο αφηρημένα; μαθήματα κατ' επιλογή (Τεχνολογία, Οικονομία, Κοινωνικά)

• **Μετά:** Επαγγελματική κατάρτιση, Fachoberschule (FOS) → Fachabitur → Δυνατότητα σπουδών σε ΣΤΕ

Για ποιους; Παιδιά που θέλουν μια στέρεη εκπαίδευση και δεν έχουν αποφασίσει ακόμα μεταξύ κατάρτισης και ανώτατης εκπαίδευσης.

Hauptschule (Τάξη 5–9/10)

Η Hauptschule είναι **πρακτικής κατεύθυνσης** και προετοιμάζει για μια **επαγγελματική κατάρτιση:**

• **Πιστοποίηση: Hauptschulabschluss** (μετά την τάξη 9) ή **Erweiterter Hauptschulabschluss** (μετά την τάξη 10)

• **Πρακτική:** Πολλές πρακτικές εξασκήσεις, στενή συνεργασία με επιχειρήσεις

• **Μετά:** Επαγγελματική κατάρτιση (Μαθητεία)

• **Συμβουλή:** Ένα καλό Hauptschulabschluss ανοίγει πολλές πόρτες — πολλές τεχνικές επιχειρήσεις αναζητούν μανιωδώς μαθητές κατάρτισης

Για ποιους; Παιδιά που έχουν πρακτικές ικανότητες και θέλουν να εισέλθουν νωρίς στο επαγγελματικό κόσμο.

Σημείωση: Το Hauptschule **καταργείται** ή συγχωνεύεται με το Realschule (→ Stadtteilschule, Oberschule, Gemeinschaftsschule) σε πολλές πολιτείες.

Gesamtschule (Τάξη 5–12/13)

Το Gesamtschule ενοποιεί **όλα τα εκπαιδευτικά μονοπάτια** κάτω από μία στέγη:

• **Όλες οι πιστοποιήσεις είναι δυνατές** — Hauptschulabschluss, Mittlere Reife, Abitur

• **Διαφοροποίηση:** Προχωρημένα μαθήματα σε διάφορα επίπεδα (E-Kurs, G-Kurs)

• **Χωρίς πρώιμη δέσμευση** — η απόφαση για την πιστοποίηση λαμβάνεται στις ανώτερες τάξεις

• **Προγράμμα ολόημερο** — συχνά με μεσημεριανό γεύμα, σχολικές λέσχες, φροντίδα απόγευμα

Για ποιους; Παιδιά που αναπτύσσονται ακόμα και δεν θέλουν να τα κατηγοριοποιήσουν μετά την τάξη 4.

Stadtteilschule / Gemeinschaftsschule / Oberschule

Αυτές οι μορφές σχολείου είναι **παραλλαγές του Gesamtschule** ανάλογα με την πολιτεία:

- **Αμβούργο:** Stadtteilschule (όλες οι πιστοποιήσεις συμπεριλαμβανομένου του Abitur)
- **Βερολίνο:** Integrierte Sekundarschule (ISS)
- **Σλέσβιγκ-Χολστάιν:** Gemeinschaftsschule
- **Κάτω Σαξονία:** Oberschule
- **Βάδη-Βυρτεμβέργη:** Gemeinschaftsschule

Σχολείο ειδικής αγωγής

Για παιδιά με **ειδικές ανάγκες υποστήριξης**, υπάρχουν σχολεία ειδικής αγωγής:

- **Τομείς υποστήριξης:** Μάθηση, λόγος, συναισθηματική ανάπτυξη, νοητική ανάπτυξη, σωματική ανάπτυξη, όραση, ακοή
- **Μικρές τάξεις** (8-12 μαθητές), εξειδικευμένοι εκπαιδευτικοί
- **Ενσωμάτωση:** Τάση προς την **ενσωματωμένη εκπαίδευση** — παιδιά με ειδικές ανάγκες φοιτούν σε κανονικό σχολείο με υποστήριξη (Συνοδός μαθητή, Ειδικός παιδαγωγός)

Πιστοποιήσεις και η αξία τους

Πιστοποίηση	Μορφή σχολείου	Δυνατότητες
Hauptschulabschluss	Hauptschule, Gesamtschule	Κατάρτιση σε τεχνικές, εμπορικές, υπηρεσίες καταστημάτων
Mittlere Reife	Realschule, Gesamtschule	Κατάρτιση (εμπορική, τεχνική), FOS → Fachabitur
Fachabitur (Fachhochschulreife)	Fachoberschule (FOS), Berufsoberschule (BOS)	Σπουδές σε ΣΤΕ
Abitur (allgemeine Hochschulreife)	Gymnasium, Gesamtschule	Σπουδές σε οποιοδήποτε πανεπιστήμιο

Δεύτερος εκπαιδευτικός δρόμος

Ακόμη και μετά το σχολείο, μπορείτε να **αποκτήσετε οποιαδήποτε πιστοποίηση:**

- **Εσπερινό σχολείο / Kolleg** — Abitur για ενήλικες
- **VHS** — Απόκτηση Hauptschul- και Realschulabschluss
- **Τηλεμάθηση** — ευέλικτα από το σπίτι
- **Εξέταση χωρίς σχολική φοίτηση** — εξέταση χωρίς διδασκαλία

Ποιο σχολείο είναι το σωστό;

Βοήθημα απόφασης

Ερώτηση	Gymnasium	Realschule	Hauptschule/Gesamtshule
Ευχαριστιέται να μαθαίνει;	Ναι	Εν μέρει	Μάλλον πρακτικά
Μπορεί να σκεφτεί αφηρημένα;	Ναι	Μεσαίως	Μάλλον συγκεκριμένα
Διαβάζει πολύ και με ευχαρίστηση;	Ναι	Μερικές φορές	Σπάνια
Σχεδιάζει να σπουδάσει;	Πιθανότατα	Ίσως	Μάλλον κατάρτιση
Χρειάζεται πολλή υποστήριξη;	Λίγη	Μέση	Πολλή

Σημαντικό: Διαφάνεια

Το γερμανικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι **διαφανές:**

- Από το Gymnasium στο Realschule — αν είναι πολύ δύσκολο
- Από το Realschule στο Gymnasium — με καλούς βαθμούς
- Hauptschulabschluss → Mittlere Reife → Abitur — όλα είναι δυνατά, το μονοπάτι είναι απλώς μεγαλύτερο

Καμία πιστοποίηση δεν είναι τελική — στη Γερμανία, μπορείτε πάντα να προχωρήσετε!

Συμβουλές για ξένους γονείς

- 1. Λάβετε σοβαρά τη σύσταση μετάβασης, αλλά όχι ως κρίση** — το παιδί σας μπορεί να αναπτυχθεί
 - 2. Επισκεφθείτε μια ημέρα ανοιχτών θυρών** — σχεδόν κάθε σχολείο τα προσφέρει (Ιανουάριος-Μάρτιος)
 - 3. Gesamtschule ως επιλογή** — αν δεν είστε σίγουροι, το Gesamtschule κρατά όλα τα μονοπάτια ανοιχτά
 - 4. Η γλώσσα είναι το κλειδί** — παιδιά που μιλούν καλά Γερμανικά έχουν καλύτερες ευκαιρίες
 - 5. Χρησιμοποιήστε "Bildung und Teilhabe"** — επιχορηγήσεις για ιδιαίτερα μαθήματα, αν αντιμετωπίζετε δυσκολίες στο σχολείο
 - 6. Μην συγκρίνετε** — το γερμανικό σύστημα είναι διαφορετικό από την πατρίδα σας, αλλά όχι χειρότερο
- Κατάσταση: Μάρτιος 2026. Όλες οι πληροφορίες χωρίς εγγύηση.